

“ออนไลน์”

ห้องเรียนอนาคต

30

จุฬารุ่นหลักสู่ตรใหม่
บุกตลาด

‘ออนไลน์’ ห้องเรียนอนาคต

จุฬารุ่นหลักสู่ตรใหม่บุกตลาด

ดร.ภัทรชาติ โกมลิกิต

นารเรียนผ่านออนไลน์ เป็นกระแส
ที่ปรากฏชัดเจนในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา
หลังจากหลายมหาวิทยาลัย

นำร่องทดลองเรียนออนไลน์ฟรี หรือ
“MOOC” (massive open online)
ซึ่งได้รับความนิยมจากประชาชนทั่วไป

และนักศึกษาเข้ามาเรียนเป็นจำนวนมาก
ปัจจุบันมีการพัฒนาการเรียนออนไลน์
แบบ “ไมฟรี” และล่าสุด จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย ทำตลาดหลักสูตรออนไลน์จริงจังมากขึ้น เพิ่มหลักสูตรใหม่ดึงดูดวัยทำงานที่ต้องการพัฒนาทักษะให้สอดคล้องกับยุคดิจิทัล พร้อมทั้งนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการเรียนการสอนมากขึ้น

หลักสูตรออนไลน์ของจุฬาฯเป็นอย่างไรนั้น **"ดร.ภัทรชาติ โกมลภิต"** ผู้อำนวยการศูนย์นวัตกรรมการเรียนรู้ จุฬาฯ ระบุว่า นโยบายของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (อว.) ต้องการให้มหาวิทยาลัยในประเทศปรับหลักสูตรเป็น **"nondegree"** หรือไปประกาศนียบัตรมากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับสังคมที่เปลี่ยนไป อีกทั้งจุฬาฯ ได้พัฒนาระบบและรูปแบบ (platform) ของตัวเองอย่างต่อเนื่อง และได้เริ่มเปิดคอร์สสำหรับประชาชนทั่วไป

แต่ไม่ได้เน้นการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับกลุ่มคนทำงานมากนัก อีกทั้งในช่วงที่ทำหลักสูตร MOOC ก็โฟกัสไปที่การศึกษาตลอดชีวิต (life long learning) เพื่อให้คนได้ศึกษาหาความรู้แบบไม่มีกำแพงกัน และพัฒนาตัวเองอยู่ตลอดเวลา เมื่อเริ่มดำเนินการไปแล้วจึงเห็นจุดเด่น และมองว่าหากมาพัฒนาการเรียนการสอนแบบนี้ น่าจะตอบโจทย์นโยบายในการ **"สร้างทักษะ"** เดิมให้ใช้ได้กับโลกปัจจุบัน (upskill) ด้วยการ **"เพิ่มทักษะ"** (reskill) เข้าไป

ดังนั้น จุดเด่นของหลักสูตรออนไลน์ คือ การ **"ไม่ผูกติด"** กับการเรียนในชั้นเรียนอยู่ที่ไหนก็ได้ ซึ่งหลักสูตรออนไลน์ได้รับความนิยมอย่างมากจากภาคเอกชนที่ต้องการพัฒนาคนในองค์กรโดยไม่ต้องจัดอบรมสัมมนาที่ต้องใช้เวลา ในขณะที่เรียนออนไลน์เลือกได้ตามความสะดวกของผู้เรียน

"สิ่งที่เห็นอย่างชัดเจนในช่วงเริ่มต้นของการเรียนออนไลน์ คือ ผู้เรียนยัง 'ไม่มั่นใจ' ในหลักสูตร เพราะการเรียนออนไลน์ขณะนั้นเป็นเรื่องใหม่ ยังอยู่ในระหว่างพัฒนา และปรับรายละเอียดให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และตั้งต้นจากรายวิชาที่สามารถทำได้"

หลักสูตรออนไลน์ได้รับความนิยม

จากภาคเอกชน ที่ต้องการพัฒนาคน

โดยไม่ต้องจัดอบรมสัมมนาที่ต้องใช้เวลา

เลือกได้ตามความสะดวกของผู้เรียน

แน่นอนก่อน หลังจากนั้นจึงค่อย ๆ ททยอยเพิ่มหลักสูตรออนไลน์ให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น"

ทั้งนี้ สำหรับหลักสูตรออนไลน์ที่จุฬาฯ เริ่มดำเนินไปแล้ว เพื่อพาผู้เรียนไปถึงจุดหมาย คือ 1) วิทยาศาสตร์ข้อมูล (data science pathway) พัฒนาทักษะก้าวทันโลกแห่งข้อมูลและดิจิทัล ใช้เวลาเรียนประมาณ 30 ชั่วโมง ประกอบด้วย 4 รายวิชาที่สั้น กระชับ เข้าใจง่าย แต่ละเอียดและลึกมากขึ้น 2) ทักษะการนำเสนอ เล่าเรื่องเพื่อจูงใจคน (presentation and negotiation) เพื่อให้ผู้ฟังสนใจเรื่องราวที่กำลังนำเสนอ และล่าสุด 3) ทักษะด้านการเขียนโปรแกรม (thinking like programmer) สร้างความเข้าใจในโลกยุคปัจจุบันที่ทุกอย่างใช้คอมพิวเตอร์เกือบทั้งหมด ในระดับผู้บริหารจะต้องรู้คอมพิวเตอร์ทำอะไรได้บ้าง รวมถึงความคิดที่สลับซับซ้อนของระบบคืออะไร จุฬาฯ จึงกำหนดอัตราค่าเรียนอยู่ที่ 5,500 บาทต่อชุดวิชา ถือว่าไม่สูงจนเกินไป และผู้สนใจเรียนเข้าถึงได้

"ทั้ง 3 หลักสูตรส่วนใหญ่เป็นลูกค้าประเภทองค์กรเอกชนที่ต้องการพัฒนาบุคลากรของตัวเองให้สอดคล้องกับโลกที่เปลี่ยนแปลงไปด้วยเทคโนโลยี โดยเฉพาะสถาบันการเงินต่าง ๆ ซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้วิทยาศาสตร์ข้อมูลมาก ในขณะเดียวกันต้องพัฒนาขีดความสามารถในการทำงานเพื่อรับมือกับ"

disruption เพราะหลายเช็กเตอร์ได้รับผลกระทบอย่างมาก และต้องปรับตัวให้ทัน"

อย่างไรก็ตาม ธุรกิจการศึกษาในขณะนี้ถือว่าการแข่งขันสูงมาก นักเรียนในระบบก็มีแนวโน้มลดลงต่อเนื่องในช่วงที่ผ่านมาจากอัตราการเกิดของประชากรที่ลดลงอย่างเห็นได้ชัด จึงต้องเพิ่มกลุ่มเป้าหมายคนวัยทำงานที่ต้องการพัฒนาตัวเอง และจุฬาฯ มองเห็นโอกาส และประโยชน์ของหลักสูตรรูปแบบออนไลน์ดังกล่าว

ส่วนในอนาคตจะมีโอกาสพัฒนาหลักสูตรการเรียนให้สามารถใช้รูปแบบออนไลน์ได้ 100% หรือไม่นั้น **"ดร.ภัทรชาติ"** บอกว่า หากมองถึงความพร้อมที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่สามารถทำได้แน่นอน เพราะการเรียนออนไลน์ทำได้ในส่วนที่เป็นเนื้อหาวิชาการศึกษาเท่านั้น แต่การฝึกฝนซึ่งถือเป็นเรื่องสำคัญที่การเรียน

ด้วยออนไลน์ยังทำไม่ได้ ฉะนั้น จึงควรใช้แบบ **"ผสมผสาน"** ทั้ง 2 ส่วนเข้าไปด้วยกัน ทั้งนี้ มองว่ารูปแบบการเรียนในลักษณะดังกล่าว คือ รูปแบบของมหาวิทยาลัยในอนาคต

"นี่คือวิธีการเรียนในอนาคตที่จะเกิดขึ้น มหาวิทยาลัยจะต้องหาวิธีเรียนให้เหมาะสมกับยุคสมัย แม้กระทั่งการสื่อสารต่าง ๆ ก็ผ่านออนไลน์เกือบทั้งหมดแล้ว จุฬาฯ จะต้องจัดการเรียนให้อยู่ในโหมดออนไลน์ให้ได้ และพร้อมที่จะส่งต่อความรู้ พร้อมทั้งพัฒนาให้สามารถสื่อสารในออนไลน์ให้ได้เหมือน"

ประชาชาติ ธุรกิจ

Prachachat Turakij
Circulation: 120,000
Ad Rate: 1,350

Section: ดีไลฟ์/การศึกษา

วันที่: พุธที่ 6 - อาทิตย์ 9 กุมภาพันธ์ 2563

ปีที่: 42

ฉบับที่: 5225

หน้า: 32(บน), 30

Col.Inch: 115.98 Ad Value: 156,573

PRValue (x3): 469,719

คลิป: สีสี่

หัวข้อข่าว: 'ออนไลน์' ห้องเรียนอนาคต

การเรียนในคลาส ถือเป็นอีกองค์ประกอบ
ที่จะต้องมองถึงอนาคต สิ่งเหล่านี้เป็น
เรื่องที่มีมหาวิทยาลัยในอนาคตจะต้องมี
แต่ไม่ได้จะแข่งขันหรือหนีตายทางธุรกิจ
แต่คือการปรับตัว”

นอกจากนี้เพื่อให้ได้หลักสูตรออนไลน์
ที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนใน
อนาคต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เบื้องต้น (MOU) กับภาคธุรกิจให้เข้ามา
ช่วยพัฒนาหลักสูตรออนไลน์ เนื่องจาก
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีเนื้อหาทางวิชาการ
หากนำความเชี่ยวชาญในแต่ละด้านของ
ภาคเอกชนมารวมกัน จะได้หลักสูตรที่
ตลาดมีความต้องการจริง ๆ อีกทั้งยังได้
เขตที่เฉพาะกิจขึ้นมาพัฒนาหลักสูตร
ออนไลน์ วางแผนการทำตลาดและ
การบริการลูกค้า ถือเป็น “ตลาดใหม่”
ที่น่าสนใจ

**“แต่จุฬาฯไม่ได้มองในแง่ของรายได้
กลับมองไปที่ความยั่งยืน และเป็น
หลักสูตรที่อยู่ได้ด้วยตัวของมันเอง”
ดร.ภัทรชาติทิพย์**